

Biuletyn Roku Czochralskiego

Biuletyn Społecznego Komitetu Roku Czochralskiego

Wrocław

21 sierpnia 2015 r.

rok IV, numer **23/128**

Zapowiedzi

- ♥ 2 września – uroczystość nadania imienia prof. Jana Czochralskiego Szkole Podstawowej nr 82 w Gdańsku-Klukowie – godz. 10:00 - spotkanie w siedzibie Rady Miasta Gdańska (Nowy Ratusz), godz. 13:00 - szkolne obchody 195-lecia szkoły i uroczystość nadania imienia wraz z przekazaniem sztandaru (ul. Radarowa 26) [pisaliliśmy o tym w nr 8/113]
- ♥ 5 września – pokaz filmu "Powrót chemika" – TVP Bydgoszcz, godz. 20:00
- ♥ 7 września – pokaz filmu "Powrót chemika" – 43. Zjazd Fizyków Polskich, Kielce
- ♥ 12 września – promocja książki "Jan Czochralski restored" i pokaz filmu "Powrót chemika" – Berlin, HTW, Campus Wilhelminenhof; godz. 12:00 [patrz niżej]
- ♥ 14-16 września – DGM-Tag 2015 [doroczna konferencja Niemieckiego Towarzystwa Metaloznawczego (DGM)] – Drezno. Ciekawostką jest nazwanie sal na terenie Targów nazwiskami współtwórców DGM, a więc sala nr 2 nosić będzie imię Jana Czochralskiego!
- ♥ 17 września – pokaz filmu "Powrót chemika" – Klub "Piast", Wrocław; godz. 17:00
- ♥ 18 września – wręczenie Nagrody im. Jana Czochralskiego profesorowi Claes-Göran Granqvistowi z Uniwersytetu w Uppsali – E-MRS Fall Meeting, Warszawa, Duża Aula Politechniki Warszawskiej, godz. 9:00

Informacje prasowe i internetowe

- ♦ 16 lutego – Jürgen Evers i Leonhard Möckl – *Wichard von Moellendorff - Mit logischer Schärfe und systematischer Unbeugsamkeit* – Chem. Unserer Zeit, **49**, 236-247 oraz www.readcube.com/articles/10.1002%2Fciuz.201500655?r3_referer=wol&tracking_action=preview_click&show_checkout=1&purchase_referrer=onlinelibrary.wiley.com&purchase_site_license=LICENSE_DENIED
- ♦ 21 maja – *Jan Czochralski* – <http://prostalekcja.pl/zeszyty-szkolne/jan-czochralski/> [A] [życiorys do zeszytu z Janem Czochralskim na okładce]
- ♦ *Tag des offenen Denkmals 2015: Ehem. Lackdrahtfabrik und Spulenwickerei des Kabelwerks Oberspree* – www.stadtentwicklung.berlin.de/denkmal/denkmaltag2015/?mid=995&did=2595 oraz: http://tag-des-offenen-denkmals.de/pdfs/2015/stadt/Berlin%20Treptow-K%C3%B6penick_BE_Programm_Denkmaltag_2015.pdf

* * * * *

Przykład Czochralskiego

Filozof, przedsiębiorca, wydawca i działacz kultury, założyciel i fundator Fundacji im. Zygmunta Starego, Krzysztof Budziakowski, napisał na łamach "Rzeczpospolitej" (nr 184 z 8-9 sierpnia br.) ciekawy esej o polskiej duszy i konieczności walki o pamięć o swoich zwycięstwach (a nie klęskach), bo tylko to pozwala narodom żyć i rozwijać się. Na końcu autor pyta co wiemy o Polakach i ich osiągnięciach. Oto najciekawszy fragment, bo pojawia się w nim osoba Jana Czochralskiego!

(...) Liczba osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach jest przyzwoita w stosunku do wielkości populacji. To Polak wynalazł kamerę, to Polak skroplił powietrze, to Polak sformułował doktrynę prawa narodów, to Polak wymyślił sposób hodowania dużych kryształów metali będących podstawą przemysłu elektronicznego, to Polak odkrył pierwszą witaminę i stworzył naukę o witaminach, to Polak opracował pierwszy topograficzny atlas Księżyca, to Polak wymyślił rakietę wielostopniową, to Polak stworzył teorię jednolitego systemu miar, to Polak odkrył potrójny ruch Ziemi, to Polak stworzył przemysł naftowy, to Polak wynalazł kamizelkę kuloodporną...

To jest prawdziwa wartość. Tylko to się liczy. Czy znamy te nazwiska?

Warto sięgać do wiedzy o osiągnięciach Polaków. Wszystkich ich łączy pracowitość, no ale kto w Polsce lubi czytać o pracowitości? I kto umie w Polsce pisać ciekawie o pracowitości?

Jeśli sami w sobie nie zbudujemy świadomości tego, co jest prawdziwą i rzeczywistą naszą wartością, to inne narody w naszą wartość nie uwierzą.

(...) Przed każdym z nas stoi bardzo ważne zadanie do wykonania. (...) Żeby naród miał zdrowe poczucie własnej wartości, każdy Polak powinien osiągnąć jakiś sukces. Chcesz być polskim patriotą? Osiągnij sukces. Jakikolwiek, który sprawi ci przyjemność. I przekaz swoim dzieciom i wnukom, jak to się robi. Przykład czyni cuda. (...)

Nic dodać, nic ująć. Na koniec tylko mała uwaga - krzem nie jest metalem a Jan Czochralski nie hodował krzemu. Dopiero po latach wykorzystano jego metodę opracowaną dla metali do otrzymywania krzemu.

* * * * *

Czyżby zazdrość prof. Broniewskiego?

W internecie znalazłem "Pierwsze sprawozdanie Funduszu Kultury Narodowej" za okres od 1 marca 1928 r. do 1 kwietnia 1931 r. Celem Funduszu utworzonego z inicjatywy premiera Józefa Piłsudskiego w kwietniu 1928 r. miało być wyrównywanie deficytów kultury polskiej z okresu niewoli, jak również zaspokajanie naglących potrzeb kulturalnych odbudowywanego Państwa Polskiego. To wymagało specjalnych środków zaradczych i nieprzerwanej planowej akcji. W okresie sprawozdawczym przyznano ponad 8 milionów zł. Największymi beneficjentami byli prof. Feliks Terlikowski z Poznania (gleboznawca; 65 tys. zł) oraz prof. Jan Czochralski (50 tys. zł na zorganizowanie pracowni badawczej z zakresu metaloznawstwa); obaj otrzymali te fundusze 29 lutego 1929 r. Rok później prof. Witold Broniewski otrzymał... 9300 zł. Czy i to było zacznem przyszłego konfliktu obu znakomitych uczonych?

* * * * *

Paweł Tomaszewski
INTiBS PAN